

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	14.40
Fél évre	7.20
Negyed évre	3.60
Egy hóra	1.20
Egyes szám	4 fill.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS EGYESÜLT FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

Alapította:

GOMBOS FERENCZ.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	24.-
Fél évre	12.-
Negyed évre	6.-
Egy hóra	2.-
Egyes szám	6 fill.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

A talián félcsizma.

Ez az a természeti csoda, mely menél tovább furdott a tenger tiszta azurjában, annál piszkosabb lett, elővette a talpában rejtegetett jobbik eszét s beállott a Trontino felé vezető poros országúthoz azzal a szent elhatározással, hogy elmegy és felugrja a barátait. Mint jól bevelt csizma rájött ugyanis arra, hogy szebb dolog a világon valamit, vagy valakit felugrni....

S amint megy, illetve jön — bár nem is olyan nagyon gyorsan — felénk piszkán lobogtatja a füleit. Mert mint minden csizmának, ennek is jókara két üle van. Salandra és Sonnino....

Eleinte kissé tragikusan vettük talián barátunk ilyen palfordulását. Garibaldit, Kossuthot, Torinot s megymást emlegetünk.... Talán egy kicsit meg is szepentünk a nagy tüzilármára s gondoltuk egy fele se tréfa. Ami sok az sok s egy látszik, ezek a vérongzó pirosingesek hinket is a makaróni sorsára szántak. Legalább is nagyon éheseknek és csatós foguaknak látszóttak.

De iné, mit ad az Isten. Három nap alatt már mindenki tudja széles Magyarországon, hogy félni jó — de csak akkor, ha van kitől. Egy olyan náció hadüzenetétől, amelyik defenzívával támad, igazán nincs mit félni. De nincs mit félni egyébért sem. A macskahusból, a talián cibo nazionalejából nem teremhet hadierény, férfiaság és halálmegvetés, megfeljebb sunyi, oldalgó prédálás. A nek milliós pacsirtából és fülemiléből se vehet ki egyéb értéket, mint a hangjuka. Hát a nyers paradicsomból, a tengeri pókból s a tengeri pókból, amit a fővégen hasrafekve csemegézik a taliano? A félnapos heverésekből a napsütésen, a fekete far nientéből, a szégyentelen lazacni-tenyértartásokból, az idegen-zsarolókból, a maffiázásokból, a brávó tempókból: mindből minő félelmetes harci rajdonságok ütköztek ki, hogy egy percre is megijedhettünk tőlük? Mi keresni akarja van ott neki, ahol szemlől-szembe nézni a halállal s karddal s nem félrel, nappal s nem éjjel dolgoznak, a kódenek hazájukért a nemzetek legjobbjai? Hiszen ha a világ hőse volna, az is kiejtené a flintáját a kezéből a 30. század első szavára, mert nem a hazaszeretet, hanem a baksis utáni vágyakozás nyomta kezébe a fegyvert. De hát csinál így? Mit akar ebben a vészes, valószínűleg nagy és komoly ügyben a

háboruk operettfigurája, a gyávaságok hőse, a talián?....

Menj haza mio poveretto, amig nem késő. Ez nem kárnevél, nem farsangi komédia, nem tingli-tangi, nem macska-

tor. Ne rugdoss felénk a félcsizmáddal, signore Quijote, mert még valamelyik markos magyar bakának a kezében talál maradni a két ülével: Salandrával és Sonninoval együtt.... (Pünkösöd.)

Szűkebb a gyürü Przemysl körül. Az olaszok mindenütt megfutnak.

Budapest, május 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos) Orosz hadszíntér: Lubaczowka alsó folyásánál éjjel egy erős támadást, mely kézi tüsára vezetett, visszavertünk. Az oroszoknak Sieniawanál és ettől lefelé a Sanon megkísérelt átkelése már kezdetben kudarcot vallott. A Santól keletre a helyset változatlan. Nehéz tüszérségünk a przemysl-grodeki vonalat Medykanál tüs alatt tartja. A hatodik hadtest csapatai e hó huszonhetedikén újabb nyolc orosz ágyut kerítették birtokukba.

A Przemysli körülszáró vonalat északról és délről a szövetséges csapatok szűkebbre vonták. A Dnyster mentén és ettől délre a harcok tovább folytatók. A Czernobóv és Oroszlengyelországban semmi különös sem történt.

Olasz hadszíntér: Tiroban az olaszok a Folgariálavaroné fensikón levő erdeinket újabb ágyutüz alá vették. Ellenséges osztagok Cortinába bevonultak, biztosító csapataik azonban már az első ágyulövésre megfutamodtak. A karinthiai határon semmi sem történt. A partvidéken az ellenség Görstől északra elterülő magaslatokon nem folytatta támadását. Monfalconea és Isouzon való átkelési kísérleteit járőreink könnyűszerrel megghusították.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A németek győztes harcai. Orosz vereség Stryjnél.

Budapest, május 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, május 30. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A franciák az Yper csatornától keletre éjjelkor megtámadták D'houde-Fine-től északra levő hadállásunkat. A támadást az egész arcvonalon, az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. Négy különböző ezredhez tartozó zuávokat foglyul ejtettünk. A Labasse csatorna és Arras között csak tüszérségi harcok folytak. Bethune-souchezi ut mentén elfogtunk néhány tucat fekete franciát, akik egy kis erdőben rejtőzködtek. A harcvonalunk mögött levő helységek bombázása, amit a szövetségesektől már megszoktunk, az ott visszamaradt francia asszonyok és gyermekek közül, akik a honi rőghöz tapadnak, ismét számos ártatlan áldozatot követelt.

Keleti hadszíntér: Tilakytól hatvan kilométernyire Libautól délkeleti irányban lovasságunk néhány ellenséges osztagot északi és északkeleti irányban visszavetett. A Dubissa mentén egy kisebb osztag Szawdyniky helyiséget, meglepve az orosz támadással szemben, kénytelen volt feladni. Négy ágyu jutott az orosz ellenség kezére. Beérkező erősítéseink visszafoglalták a falut és visszautzték az ellenséget. Szawie környékén az ellenséges támadásokat visszautasítottuk. Az ellenség súlyos veszteséget szenvedett.

Délkeleti hadszíntér: Lubaczowka alsó folyásánál Jaroslautól északkeletre, valamint a Stryj vidékén levő német csapatok ellen intézett orosz támadások alkalmával az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

Győznek a törökök a Gampell-félszigeten.

Budapest, május 30.

(Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Konstantinápoly, május 30. A főhadiszállás jeleuli: A Dardanella-fronton Arburmu mellett ma déleltől **csapatlank szuronytámadással elfoglalták a centrumban levő megerősített sáncállások egy részét.** Ezeket a sáncállásokat megerősítették és felhasználják. **Sedd-Bahrnál jobbszárnyunk a legutolsó két napon negyven méternyi-re nyomult előre a part felé az ellenséges szakaszba.** Egyik repülőgéppel tegnap eredményesen bombázta a Sedd-Bahr melletti ellenséges állásokat. — Azt az Agamennon típusú páncélost, amelyet tegnap megtorpedóztunk, Imrosba vontattak. **A páncélos elüzent, nem lehet tudni mitől mentesült vele.** — A többi harcsteren nem történt jelentős esemény.

A király a nemzethez.

Budapest, május 30.

A mai ünnepi körmenet alkalmából József Ferenc főherceg hódoló táviratot küldött a királynak. A király a következőket válaszolta: **„Hű magyar nemzetemmel imádkozom, kísérje áldás igazságos küzdelmünket.”**

A német kormány válasza az Udonak.

Berlin, május 30.

A német kormány elküldte Amerikának a Lusitania ügyében válaszigyzékét.

A írón rökös a harctérről hazatért.

Bécs, május 30.

Károly Ferenc József trónörökös megtekintette a harctéret a Visztulától északra. Meglátogatta Vilmos császár udvari szállítását is és most jelentéstételre Bécsbe érkezett.

Bevonult olasz katonák tüntetése a háború ellen.

Köln, május 30.

A Kölnische Zeitung egy Rómából Svájcba érkezett szállótulajdonos előadása alapján közli: **A szállótulajdonos a tulajdon szemeivel látta, amint a harcban induló olasz katonák a vasúti állomáson a háború ellen élénken tiltakozva, eldobták fegyvereiket, borjújukat és tiltónyitáskáikat. Egyre azt kiáltozták: Nem akarunk háború!**

Svájc és Olaszország újabb konfliktusa.

Bern, május 30.

A svájci állampolgároknak Olaszországban még mindig folyó üldözése miatt Svájcnak Itáliával újabb konfliktusa támadt. A szövetséges kormány erőteljes tiltakozó igyazékot nyújtott át az olasz kormányoknak.

A papa Svájcba költözik?

Bécs, május 30.

A Reichspost a Vatikánból azt a hírt kapta, hogy egyházi körökben számolnak azzal a komoly lehetőséggel, hogy a papa el fogja hagyni Rómát. A csöcselék magatartása Rómában é

Olaszország több városában, valamint a háborúra uszító agitációja — tekintettel az olasz vereség esefén és tán beállható nyugtalanságokra — közelfekvővé tette az átköltözés gondolatát. A papa ezek szerint Svájcba tené át székhelyét.

Felgyújtották a milánói német konzulátust.

Laganó, május 30.

Egy olasz asszony elbeszéli, hogy Milanóban a német konzulátus helyiségét feltörték és a császár arcképét összetörték. **A konzulátust ezután felgyújtották** de olyan alaposan, hogy a fölötte levő emeletek is kigyultak és elpusztultak. A csöcselék amerikai üzleteket is és különböző svájci cégeket is kifosztott. Az Avanti ma megerősíti azt a hírt, hogy német magánbázakat is kifosztottak és az ingóságokat is elégették.

Új köztársasági elnök Portugáliában.

Lisszabon, május 30.

A nemzeti kongresszus Braga Teofilt a köztársaság elnökévé választotta.

Przemysl teljes körülzárása küszöbön van.

Budapest, május hó 30.

A sajtóhadiszállásról jelentik: **Przemysl teljes körülzárása küszöbön van.** Az oroszok a Santól keletre vad ellentámadásokat kíséreltek meg, ezek azonban irtózatoss veszteségükkel meghiúsultak. Sztryjnél Lintzingen és Hoffmann tábornokok hadseregei visszaverték az oroszok ellentámadásait. Az orosz lapok már előkészítik a közvéleményt Przemysl közeli elérésére.

Nit vesztettek az oroszok májusban.

Bécs, május 30.

A Reichspost kimutatása szerint az oroszok május hónapban 263.000 foglyot, 231 ágyut és 478 gépfegyvert vesztettek.

A francia-angol offenzíva kudarca.

Budapest, május 30.

A Pesti Hírlap haditudósítója táviratozza a német főhadiszállásról: **Ypernnél továbbra is a németek javára fejlődött a helyzet.** Északi és északnyugati irányban összpontosított támadással sikerült újra egy jó darabnyira előrevinni a támadást, úgy, hogy egyes pontokon már csak harmadfél kilométernyire vagyunk Yperntől. Joffre és French nagy tavaszi offenzívája nem érte el végérvényes célját: a németek lillei frontjának áttörését. Még annyira sem vitték, hogy főlzabadióan hassanak a keleti harctérrre. Az arcvonal többi részén általában nyugalom volt.

Bombázzák Helsingforsot.

Krisztiania, május 30.

Tegnap két Zeppelin bombázta Helsingforsot. A bombázás következtében a kikötőben rettenetes tűz támadt. Egy svéd kereskedelmi gőzös elégett. Negyven ember meghalt. A kár óriási.

A forradalom örvényén.

Lugano, május 30.

Anconában is borzasztó dolgok történtek. Azt mondják, hogy a fosztogatásnak még halottja is van. Valószínű, hogy a többi ostromállapotban levő városban is hasonló események játszódtak le, a mitől már nincs messze a forradalom.

— **Kiselejtezett katonalovak.** A főispán-kormánybiztos előterjesztésere a m. kir. földmivelésügyi miniszter a megfogyott lóállomány

pótlása céljából immár másod ízben a kolozsvár-váro-i és kolozsvármegyei gazdák és földművelők részére 89 darab katonai lókorházból kiselejtezett tenyészkancaát és használatlovát utalt ki. A lószállítmány a budapesti Tattersallból közelebről utba is fog indítani és napokban itt kiosztásra kerülni. A lovak az előre megállapított kedvezményes áron fognak arra leginkább reászorult jelentkezők között kiosztatni. A kiosztás napjáról, idejéről és helyéről az érdekeltek idejében értesíteteni fognak.

Papircsizmák a csizmadiaszínben.

Kitiltottak egy tagot, mert papircsizmát csempésztett be.

(Saját tud.) Izgalmas közgyűlése volt tegnap a kolozsvári csizmadia-ipartársulatnak. Társulatnak egy megtévedt tagja fölött mondogató sulyos kritikát a közgyűlés. — Az volt a bűn, hogy egy lépre került hadseregszállítótól papírral bélelt csizmákat vett át s azokat be csempészte a csizmadiaszínbe. A közgyűlés legnagyobb felháborodással közöskítette ki a tagok sorából a visszaéléshen rajtavesztett csizmadiat.

Tudósítónk az érdekes ülésről a következőkben számol be:

A kolozsvári csizmadia ipartársulat tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyszóba tartozott id. Banyikó István mesztálygye, mely a közgyűlés összehívásának legnyersebb oka volt. Banyikó István tudniillik konfliktusba keveredett a társulat alapszabályával és sulyos sérelmet ejtett a már 500 év fennálló ipartársulat jó hírnevén. Hogy mi volt a sérelem?

A gyűlést megnyitó elnöki bevezetés után a társulat jegyzője kimerítő beszédben adta a Banyikó István bűnét. A beszéd rövidesen a következőket tartalmazta:

— A kolozsvári csizmadia társulat rejméját akarta egyik tagja elítélendő módon tönkretenni. A kolozsvári csizma századok fennálló jó hírneve önző kapzsiságból olmosorhat szenvedett, a melyt most már csak kiméletlen megtorlással lehet kiköszöríteni. A kolozsvári csizmadia árucsarnokába egykontármunkát csempésztett be, jól ismert dányait a hírhedt papírbőrből készített lábbal nek. Valami katonai szállítótól vehette ezeket, mert a katonaság nem akarta elfogadni. Banyikó István ez a tag, ki megsértette a társulat szabályait, melyekre fogadalmat tevémmenyiben nem a saját készítményü munh csempészte be a csizma-árucsarnokba, továbbékeztelt a becsületes emberi gondolkodás hágásában, hogy oly szemét munkát adó drága pénzért keservesen izzadó szegény rasztembereknek, mely egy-két napon szétmegy a lábón. Igaz, az anyag száz százalékkal drágult meg, de hiszen a csizmakétszáz százalékkal emelkedett, tehát a kereset még megnövekedett a mostani helyzetben tehát nem lehet mentségül használni a csonyhitésére. Hiszen még akkor sem rónán oly nagy bűnnek az esetet, ha az illető szem ember volna, kinek nagy családja, kevés sete és sulyos anyagi gondjai vannak, mely esetleg kényszerithetik nem becsületes uton pénzszerezésre. De Banyikó jómódu, sőt nhatni gazdag ember, ki nem szorult rá, hogy ilyen módon szerezen pénzt. Annál inkább megbélyegezni való az eset, melyet elítélhő Méltó büntetéssel kell sújtani a társulat mával visszaélt tagot, ki a kolozsvári csizmaiparnak óriási károkat okozott azzal, hogy silány papircsizmákat a vidék számos városban elárusította. Mert lesz-e még bizalma zánk annak a szegény parasztembernek, ötven-hatvan koronáért vásárolt csizmát napig hordhatja csak, mert széjjelfoszlik viselés után? Szigorú büntetéssel kellett

példát statuálnunk, hogy hasonló visszaélések-
től megóvjuk magunkat a jövőre. Ezért Banyikót
egy évre kizártuk a társulat kötelékéből és a
csarnokunkban való árusítástól kizártuk. De
ezen ítéletünk ellen Banyikó felekezett hoz-
zánk, kifogásolva ítéletünket, mely szerint mel-
tánytalan, mivel csak első esetben történt, hogy
idegen készítményt árult a csarnokban, továbbá,
hogy a csizma minősége nagyon is jó, sőt a
jobb csizmaáru fölött áll jóságára nézve. Ime
— és kezébe vette beszélő a corpus delictinek
foglalt csizmákat — itt van az a csizma,
mindenki meggyőződhetik azon állításunk valódi-
ságáról, hogy az egész munka hivány papír-
rúbból lett összetakolva....

Miután mindezek dacára a méltányos íté-
let Banyikó el nem fogadta és a kiszabott
büntetésre fenyegetésekkel válaszol, egyik tisz-
elt tagtársunk, Balló János alelnök ur szintén
felekezést nyújtott be a büntetés súlyos-
ításáért.

Ezek után Balló az ítélet súlyosítására
ozta fel érveit, melyeket a nagyszámban részt-
evők helyeselték és felháborodásuknak adtak
támasztást a csunya ügy telett. Ezek után szá-
zasra került a sor. A titkos szavazatok a tár-
sulat kötelékéből örökre való kizárásról szót-
tak Banyikó Istvánt.

A napirenden levő társulati ügyek elinté-
zése után a közgyűlés véget ért.

A civil-katona.

(Saját tud.) A tábori csendőrök cirkáló
járatokat járták a Kárpátok valamelyik hatal-
os erdőségeiben és mélyen az erdőben, a
tálmás lombu fák között egy kósza fiatal
honvédre bukkantak. Fegyver volt nála és ha-
n a hát sák és a fiatal honvéd nagyon
padt volt.

A csendőrök vallatára fogták a fiut. Mit
eres itt az erdőben? Miért hagyta el a csa-
tát? Ha nem is gyakori, de előforduló eset,
hogy egyik-másik könnyű lelkiismeretű katona
hagyja a csapatját, ha teheti és legalább
idig míg elfogják, kipiheni magát valahol,
valamely faluban, vagy erdőben és azután
egint jelentkezik vagy a csendőröknel, vagy
katonaságnál, ha utjába akad.

A csendőrök mindjárt azt kérdezték a
tal honvédtől, hogy miért szökött meg?

A fiu szeme lángba borult és sértődötten
válaszolta, hogy ő nem szökött meg, hanem
szul leit az uton, kidőlt a sorból és így
aradt el a csapatjától. Ő különben a kolozs-
ri 21-ik honvéd gyalogezrednek a katonája és
ként jelentkezett katonának csak azért, hogy
harcot érjen. Ő róla ne tegye fel senki,
gy meg akar szököni.

A csendőrök nem valami nagy bizalmu
berek és a fiut, mint szökésben találtat
agukkal vitték és a szokásos eljárások után
za hozták Kolozsvárra, hogy itt majd az
rednél igazoltassák a személyazonosságát és
nyittal, ha talán bűnös a szökésben, úgy
ben indítsák meg ellene az eljárást.

A fiu beiktalta a nevét: Szabó István.
után az apja nevét, az anyja nevét, hol
iletett, egyezően azokat az adatokat, amelyek
apján az ezred törzskönyvébe be kell lennie
nyakönyvelve.

Az ezrednél sok Szabó István van, de a
nacionálejának megfelelő Szabó Istvánnak
m tudtak a nyomára akadni. Hiába keresték,
m volt beírva sehová. Rá is fogták azonnal
honvédre, hogy hazudik és soha sem volt
szökött meg, hanem biztosan más ezred-
l szökött meg.

A fiu hiába erősítette az ő igazát, nem
tek neki. Végül is észébe jutott a honvéd-
k, hogy az az őrmester, aki őt kiképezte
pen-ithon van, az majd igazolni fogja a
személyazonosságát.

Az őrmestert felhívták, aki hidegvérrel
lotta, hogy az elfogott honvéd Szabó István,
it nyolc hétig ő képezett ki. Emlékszik arra,
mikor berukkolt és ő osztotta be a menetszá-
mba.

Lett eire nagy megütközés. Hogy van az
t, hogy nincs beírva sehová sem? Micsoda

mulasztás ez? Ez itt nem szokott előfordulni,
hiszen itt minden gombot számon tartanak, hát
még embert. A százados ur haragudott, a fő-
hadnagy ur is meg még vagy négy-öt sarzsi
lefelé.

Rejtéllyel állottak szemben, melynek meg-
fejtése nem kis gondot okozott. Hanem hát a
véletlen sok esetben segít és itt is a véletlen
mezében jött a segítség. Ugyanis a honvéd vé-
letlenül vallani kezdett.

— Hát kérem megmondom én, hogy miért
nem vagyok beírva.

— Azért, mert én nem vagyok bevéve
katonának.

— Mit beszélsz.

— Igenis én nem vagyok katona. Önként
akartam jelentkezni, de miután a tizenhetedik
évbe vagyok, szülői beleegyezés kellett volna,
de ezt az apám nem akart adni s így nem áll-
hattam sorozásra. Októberbe aztán, mikor az
ujoncok berukkoltak, én is bementem velük
együtt és elvegyültem a sokaságban. Adtak ru-
hát, meg minden felszerelést és azóta sem vet-
ték észre csalásomat. Most sem mondanám el,
de pechem van, hogy rájöttek.

A honvéd vallomása meglepte a tisztura-
kat és eleinte nem is hitték neki, de Szabó
István mindent rendre bebizonyított. Azután mi-
vel itt nem is katonáról van szó, rögtön szaba-
don bocsátották.

A civilhonvéd most hazament az apjához,
hogy kikunyorálja tőle a szülői beleegyezést,
hiszen már érti a háboru mesterségét.

HIREK.

— (Az erdélyi hadtest diadalmos
harcai.) Az erdélyi XII. hadtest nagyszerű
küzdemeiről sokszor megemlékezünk
már. Most Kövess Hermann hadtestpa-
rancsnok újabb kitüntetése alkalmával
ismét méltó elismerésben részesült az
erdélyi hadtest. A bécsi „Neue Freie
Presse“ hirt ad arról, hogy Kövess gya-
logsági tábornokot, aki hadseregcsoport-
jával együtt az orosz Lengyelországi offen-
zivában a németekkel együtt részt vett
s az orosz front áttörésében szerzett ki-
váló érdemeket, az elsőosztályu vaske-
resztél tüntette ki a német császár. A
N. Fr. Pr. megleghangu megemlékezése
a következőképpen hangzik:

II. Vilmos császár Kövesházi Kövess Herman
gyalogsági tábornoknak és v. b. t. t.-nak az
I. oszt. vaskeresztét adományozta. 1914. augusz-
tus 10. óta állandóan a harcúterén van az er-
délyi hadtest élén, mindkét lemergi csatában
részt vett. Nov. 18. óta Orosz-Lengyelországban
a Pilica folyónál van, ahol Woyrsch német ve-
zérezredes hadseregével együtt működik. Január
1-én a II. oszt. vaskeresztét kapta. Február
óta az erdélyi hadtest parancsnoksága mellett
hadsereg csoportparancsnok. Az utolsó orosz-
lengyelországi offenzivában az erdélyi hadtest
törte át az orosz frontot s ezért a dicső hadi-
tettért tüntette ki Kövess tábornokot az I. oszt-
ályu vaskeresztel.

— (A Szent Jobb ünnepély.) Buda-
pestről táviratozza tudósítónk: Dél előtt
derült szép idő kedvezett annak a kö-
nyörgő körmenetnek, amit a Szent Jobb
körülhordozásával rendeztek Budapesten.
Fegyvereink győzelméért a képviselőház
előtt tábori mise volt, melyet a katonaság
disztúze zárt be. A körmenethen száz-
ötvenezer főnyi közönség vett részt. Őfel-
ségét József Ferenc főherceg képviselte.
Az ünnepségen megjelent Csernoch János

hercegprímás, ott volt a kormány, a kép-
viselőház küldöttei, a főrendiráz és a
katonaság részéről a hadtestparancsnok
helyettese.

— (Még egyszer a virágpusztítókról.) Egyik
utóbbi számunkban közöltük dr. Török Imre tb.
városi főorvos levelét. A levélben a főorvos le-
sújtóan nyilatkozott egyeseknek virágpusztítási
mániájáról. Török Imre dr. cikkére meg is kapta
másnap a választ éppen azoktól, akikre célzott,
tudniillik másnap az ő virágait semmisítették
meg, lopták el, pusztították el. Legérdekesebb,
hogy az „ismeretlenek“ az ablakok virágait
tették tönkre, mert hiszen a kertben már nin-
csenek virágok, a háború a virágok is meg-
érzik, a melyek — mivel hogy a kertbe borsót,
lencsét kell vetni, szóval: elni kell — kiszor-
ultak a büszke kertekből a szerény ablak-
párkányok közé. Igen sok oldalról jövő pa-
naszra és felszólításra azzal a kéréssel fordul-
unk az igen tisztelt virágpusztító urakhoz (iga-
zán nem tetelezzük föl, hogy hölgyek is volná-
nak közöttük), hagyjanak föl ezzel az oktalan,
barbár, méltatlan cselekedettel, hagyják meg
nekünk a mi virágainkat, hadd gyönyörköd-
hessünk bennük, színeik pompájában és illatuk
varázsában, nekünk jót tesznek ezzel s maguk-
nak sem rosszabb, mert hiszen, ha rombolni,
pusztítani akarnak, ott a galíciai és az itáliai
front, siessenek oda, ott legnagyobb mértékben
hódolhatnak — s még haszonra is — pusztí-
tási kedvteléseiknek.

— (Jelöltség.) A vak katonáknak Berger
Zoltán 5 koronát adományozott. A lábadozó
katonáknak indított gyűjtésében dr. Marschalkónak
megható formában nyílvánul meg a kör-
nyékbeli falvak lakosságának áldozatkészsége.
Gyógyfalváról 250 tojást, 3 véka kukoriclisztet,
37 korona készpénzt, krumplit, paszulyt, fehér-
neműt, Gyaluból 80 koronát, 35 drb. tojást és
fehérneműket, Bácsból 135 tojást, kukorica-
lisztet és paszulyt küldtek.

— (A rendőrség a lisztárúságok ellen.)
Az Ujság több ízben foglalkozott azokkal a
mizériákkal, amelyek az élelmiszer-árusítás körül
felmerültek. Ezekre a panaszokra válaszul most
a rendőrség a következő közzétételét adta ki:
A hatóság megütközéssel értesült, hogy egyes
lisztárúsok, dacára a beigazolható esetekben
alkalmazott szigorú büntetéseknek és nem tö-
rődve semmi magasabb szempontokkal, hanem
csakis tisztán saját egyéni érdeküket tartva
szem előtt, oly módon igyekeznek maguknak
busás jövedelmet biztosítani, hogy a liszt-
neműek kicsinybeni eladásánál valóban meg-
nem tűrhető és ugyszólván úrsoraszamba menő
magas árakat szednek. Mivelgelve mindama ár-
meghatározó körülményeket, amelyek a liszt-
neműek kis mértékben való forgalomba hozá-
tásánál figyelembe jöhetnek és a tisztességes
kereskedői hasznot is bőven biztosítják, a ha-
tóság úgy találja, hogy a jelen rendkívüli vi-
szonyok közt sem engedhető meg, hogy a tiszta
buzából készült 0.5 liszt kilónkénti legma-
gasabb ára 1 kor. 40 fillért; a tiszta buzából
készült főzöliszt kilónkénti legmagasabb ára 88
fillért; az 50 százalékos buza és 50 százalékos ár-
pából készült főzöliszt kilónkénti legmagasabb
ára 72 fillért; és végül a tengeriből készült
liszt kilónkénti legmagasabb ára az 54 fillért
túlhaladja. Figyelmezteti tehát az elsőfoku ha-
tóság úgy a lisztkereskedőket, mint az érdekelt
vevőközönséget is, hogy aki a lisztet a fent
megjelölt árakat meghaladó árban kicsinyben
elad vagy megszerez, mint terhelt, illetve
részes, 2 hónapig terjedhető elzárás és 600
koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható
cselekményt követ el. E türhetlen visszaélé-
sek megszüntetése végett, az ellenőrzésre
hivatott hatóság szigorúan fog örködni arra,
hogy a súlyos becsapítás alá eső tulka-
pások tudomására jussanak és megtoroltassanak,
az érdekelt közönséget pedig ezuton is felhívja,
hogy ebbeli tevékenységének minél hatályosabb
módon való keresztülvitele érdekében jelentsen

be mindenki azonnal minden tudomására jutott ilyenmü esetet a főkapitánysághoz.

— (Kivégzés helyett fölmentés.) A katonai bíraskodás történetében eddig páratlanul álló eset történt Mitrovicán. Nem hajtottak végre egy megerősített halálos ítéletet, az utolsó percekben újabb döntéssel megakadályozták a kivégzést, néhány nap multán pedig második tárgyaláson felmentették a vádlottat. Mitrovicán egy éjszaka fényjelzést láttak. Állítólag jeleztek valamit a tulsó parton levő szerb katonaságnak. A katonai őrségek kutatták a fényjelzés eredetét. Elfogták a görögkeleti lelkészt, aki az éjszaka sötétjében egyedül őgyelgett. A lelkészt gyanúsították a fényjelzéssel. Éjfélnél hirdették ki az ítéletet. A katonai bíraskodás szerint a halálos ítéletet két órával a kibírdetés után végre kell hajtani. Az ítéletet meg kellett erősítenie a péterváradai várparancsnoknak, akinek egyébként az ítélet megváltoztatása is jogában állt. Futárt menesztettek azután a várparancsnokhoz. Közben közölték az esetet egy tábornokkal, a mitrovicai csapatok parancsnokával. A tábornok az állítólagos fényjelzés idején a rajvonalon levő csapatok között járt.

— Én semmiféle fényjelzést nem láttam, mondta a tábornok. Pedig nekem mindenféle jelzést látnom kellett volna, olyan helyzetben voltam!

Azt válaszolták, hogy a futár már el is indult a megerősítő okmánnyal. A statáriális bíróság reggel nyolc órára kitűzte a halálos ítélet végrehajtását. Háromnegyed nyolckor, amikor a lelkészt már az akasztóházhoz akarták kísélni, a kivégzés színhelyére érkezett egy autó. Kiszállt belőle a futár és jelentette a bíróság elnökének, hogy a péterváradai várparancsnok megváltoztatta a döntését és megtagadja jóváhagyását a halálos ítélet végrehajtására. Rendes birói eljárásra utalták az ügyet. Négy nap multán megtartották a tárgyalást, amelyen szenzációs jelenet történt. Megjelent egy mitrovicai asszony, aki bevallotta, hogy a lelkész abban az időben, amikor a vád szerint jelzést adott volna az ellenségnek, nála volt pásztorórán. A pap az első tárgyaláson nem akarta alibijét igazolni, mert ezzel kompromitálta volna az asszonyt. Minthogy semmi bizonyíték nem merült föl a pap ellen, a bíróság fölmentette.

— (Udvári történet.) Luzernből írják: A római Hotel de Russie kerti szalonjában diplomatatársaság szórakozott a minap. Egy, a Kvirinálbau megöszült udvari ember ekkor érdekes históriát mesélt el, melynek két főszereplője koronát visel. A regény egyik hőse a cár, a másik pedig az olasz királyné. A történet számai visszanyulnak abba az időbe, amidőn a cár még ifju volt s a trón várományosa, a szép olasz királyné pedig még mint hercegisasszony dobogtatta meg a sziveket. Az öreg Nikita elküldte Helena leányát Carszkoje-Szelóba, az orosz udvar látogatására. Szépsége ott általános feltűnést keltett s nem csoda, hogy Miklós cárevicsot sem hagyta hidegen. Szerelmi szövődött kettőjük között s amikor III. Sándor cár értesült azokról a holdfényes éjjeli sétákról, amelyeknek nemcsak a park százados fái voltak a tanúi, — véget vetett az idillnek. A nagyralátó orosz hercegisasszony hazautazott a Fekete-hegyek közé, ahol sokáig betege volt az elmúlt szép napoknak. Időközben történt, hogy Itália testben és lélekben beteg trónörököse részére hasztalan kerestek menyasszonyt az európai udvarokban, míg végre a házasságszerző diplomaták szeme a szép Helena hercegnőn akadt meg. A házasság meg is történt. A hercegisasszonyt megvigasztalta az olasz korona. Azonban Miklós nagyherceg — aki ekkor már a minden oroszok cárja volt — nem tudott olyan könnyen feledni. Öt évvel ezelőtt váratlanul Raconigiben temett, mert szerelme erősebb volt az olasz anarchistáktól való félelemnél. A raconigi-i udvari dámák akkoriban sokat suttogtak arról, hogy miként ujjult föl a régi idill. Annyi bizonyos, hogy a gyöngye akaraterejű olasz király, aki teljesen a felesége befolyása alatt áll, már ekkor tette meg első lépését az orosz szövetség felé.

— Kiadó szép fekvésű nyaraló Házsongárdban. Értekezhetni Atilla-utca 19. szám.

Bevásárlási utamból

hazatérve a t. hölgyközönség figyelmébe ajánlom megtekintésül a legújabb modell kalapokat, formákat, melyek olcsó árban kerülnek eladásra a **Kolozsvári Központi Nőruha és Kalap-divat áruházban** Deák Ferenc-utca 12. szám emelet, (bejárat Minorita utca felől).

Színház és Zene.

Heti műsor a Nemzeti Színházban:

Előadás kezdete este fél 8 órakor.

Hétfő: Nincs előadás.
Kedd: Csizmadia, mint kísértet. (Esti előadás, rendkívül leszállított nyári félélyárakkal.)
Szerda: Nincs előadás.
Csütörtök: d. u. Tiszavirág. (Operette-ujdonság, hatodszor. (Rendkívül leszállított nyári helyárakkal.)
este Cigányprimás. (Leszállított nyári helyárakkal.)

* **Orpheus az alvilágban.** Tegnap este lépett fel majdnem egy esztendő után Csapóné **Báthori Elza** Offenbach gyönyörű muzsikájú Orpheusában Dianna szerepében. A közönség zsufozásig megtöltötte a nézőtér s a midőn Báthori Elza a színpadra lépett percekig tartó szünni nem akaró tapssal fogadta. Az előadás különben a jobbak közé tartozott. Baranyay J., Farkas S., Cseöregy. Nagy Gyula, Ujváry mind méltók a dicséretre.

NYILT-TÉR.

Május 30. és 31-én.

Kinai bandita.

Detektiv-dráma 4 felvonásban.

Hadi híradó.

Aktuális.

Nana, a színház csillaga.

Szerelmi dráma 4 felvonásban.

Helyárak ünnep- és vasárnap kivételével

Páholyülés 80 fill. Zártszék 60 fill. 2-ik hely 40 fill. 3-ik hely 22 fill. 4-ik hely gyermekeknek 12 fill.

A szerkesztésért felelős:

SZÁSZ ENDRE.

Kiadó laptulajdonos:

Gombos Ferenc „Lyceum”-könyvnyomda.

Telefonszám: 204.

Plissirozást, goullirozást (gözerőre) vidékre is, kalap-formázásokat

rövid idő alatt legújabb divat szerint olcsón vállal a **Kolozsvári Központi Nőruha- és Kalap-divat áruház** Deák Ferenc-utca 12. sz. emelet. Bejárat a Minorita-utca felől.

Kolozsvári Zakarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

a m. kir. Pénzügyminiszteriumnak a jegyzési határidő meghosszabbítására vonatkozó rendelete értelmében az

Új 5 1/2% és 6%-os hadikölcsönre

junius hó 7-ig

jegyzéseket elfogad eredeti feltételek mellett.

Legmagasabb kölcsönt nyújt a kötvényekre.

Hadmentes

női divatáru segéd azonnal felvételik Simon J. és S. cégnél

Csak személyes ajánlatokra reflektálók

Szorgalmas, megbízható

kocsisok

jó bérrel felvételnek a Cell Frigyes és Fiai sörgyárában.

Emeleti (utczai)

szoba **2** azonnal kiadó.

Cim az „Ujság” kiadó bivaltalban

KOLOZSVÁR VÁROS ELEKTROMOS MŰVE

GANZ-FÉLE

VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRS. ÜZEMVEZETŐSÉGE

KOLOZSVÁR, SZÉCHENYI-TÉR 41. (Széky palota.) Telefon 403.

Elvállal elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket. —

Izzólámpák, ivlámpa szénpálcák, szerelési anyagok és kisebb motorok állandóan raktáron.

Költségvetéseket és felvilágosításokat díjtalanul ad. —